

velfærdssamfund, hvor det er de indkomstsvage, de resourcesvage befolkningsgruppers behov, der med sikkerhed skal varetages.

Lad mig afslutningsvis slå fast, at når jeg helt kan anbefale det af fru Yvonne Herløv Andersen stillede forslag til vedtagelse, så er det, fordi denne regering ikke vil erstatte væsentlige elementer af den nuværende skattefinansiering af velfærdssamfundet med brugerbetaling.

Hvis man ville indføre massiv brugerbetaling i den offentlige sektor for at finansiere skattelettelser, så ville det være en politik, der førte til større ulighed i det danske samfund. Vi behøver ikke at tænke os til det. Vi kan se, hvordan det fungerer f.eks. i Amerikas Forenede Stater: Det er dem med den store risiko for sygdom, for arbejdsløshed, for at få brug for sygehusene, der får en begmand, fordi de skal til at betale i forhold til deres risiko og især vil blive ramt, hvis de har en svag indkomst, mens de med den store indkomst og den lille risiko vil slippe væsentligt billigere. Sådan et samfund ønsker vi heller ikke. Det er vi enige med CD om.

Det andet spørgsmål, som jeg har berørt, er så, at skal vi til at udvide nogle ting, skal vi til at skabe en større valgfrihed på nogle områder, så kan vi da overveje egenbetalingen som et supplement i den sammenhæng, så længe der ikke er nogen tvivl om, at fordelingspolitikken er i orden.

Det ville være mine forsøg på en besvarelse af forespørgslen.

Forhandling

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Der er god grund for CD til at takke finansministeren for specielt én ting, som jeg er meget interesseret i at få fastslået, og det er, at det også fremover, med den model, vi nu måtte ønske, er den skattefinansierede solidaritet, som velfærdssamfundet bygger på. Det er utrolig vigtigt at holde fast i det, for der er da ingen tvivl om, at der er bred opbakning i befolkningen til velfærdssamfundet. Det fremgår også af alle hidtidig offentliggjorte undersøgelser.

Der er heller ingen tvivl om, at der er en stigende frygt for fællesskabsopløsning. Vi har i de seneste år oplevet en polarisering, der synliggør, at samfundet i stigende grad udstøder de utilpassede og de syge. Det sker så samtidig med, at individualismen har vundet indpas som

livsstil, og det er da en væsentlig årsag, mener jeg, til fællesskabets opløsning.

Velfærdssamfundets bevarelse og ikke mindst finansiering er derfor helt nødvendig på dagsordenen, og her er egenfinansiering eller brugerbetaling, som det hedder, efterhånden ved at blive et nøgleord, når det gælder om at sikre velfærden.

Den analyse, som CD fik gennemført af Danmarks Statistik sidste sommer, viste, at brugerbetaling udgør omkring 35 mia. kr. Det tal, som budgetredøgørelsen fra oktober 1999 lagde frem, var større; det var over 43 mia. kr. Og det er så oven i de rekordhøje skatter, som vi betaler i forvejen.

I løbet af 1999 måtte regeringen så sande, at den vej ville Folketinget ikke uden videre acceptere, og befolkningen ville heller ikke acceptere det. Og det var så især brugerbetaling på nye områder inden for social- og sundhedsområdet, der gav anledning til den protest, og som gjorde det klart, at der manglede en overordnet debat om principperne. Ingen kan have indvendinger imod, at vi skal betale for gas og vand og andet af den slags forbrug; det er selvfølgelig ikke dér, problemerne ligger.

Brugerbetaling er indført på en lang række offentlige ydelser, hvor det kan se meget fornuftigt ud netop på det enkelte lille, afgrænsede område, når det bliver foreslået af den enkelte minister, men det er jo en meget fragmenteret politik, som så fratager politikerne og den almindelige borger mulighed for at overskue hele området med brugerbetaling.

Der er ganske enkelt ikke nogen, der kan forklare hverken fornuften eller principperne i den brugerbetaling, som vi har i dag. Den historiske forklaring vil ofte på enkeltområderne være politiske forlig, især i forbindelse med kommuneforhandlinger og finanslovsforhandlinger.

Der er altså ikke tale om, at vi bevidst bevæger os væk fra den solidariske skattefinansiering og hen imod en europæisk model for finansiering af velfærdsgoderne, dvs. en model med en mindre statslig finansiering og større sociale arbejdsgiver- og arbejdstagerbidrag samt forsikringsordninger. Det er jo en model, der ikke er helt fremmed for aftaleparterne på det danske arbejdsmarked i dag, hvor det i højere grad er andre goder end dem, der fylder i lønningsposen, der er interesse for. Det kan så være betalt behandling på privat sygehus eller alkoholafvænnning af medarbejderne. Sidst har et fagforbund indført den ordning, at hvis et